

Hälsoenkäten

- för en *frisk* och *sund* boxer

Anna Persson, Ulrika Edgren & Marie Söderström

Svenska Boxerklubbens Hälsokommitté har genomfört en omfattande enkät om boxers hälsa. Underlaget samlades in under 2011-12 genom en webbenkät på Boxerklubbens hemsida. Information om enkäten spreds via hemsidan, Boxerbladet, e-post till boxerägare via SBKs adressregister samt upprop på bl.a. Facebook.

I denna artikel redovisas resultaten från enkäten. Därefter blir det en uppgift för den nuvarande kommittén för avel och hälsa, uppfödare och andra boxerägare att använda informationen i arbetet för en friskare boxer. Vår förhoppning är att rasklubben i samarbete med uppfödare och andra berörda ska ta dessa frågor på stort allvar och verka för att hälsofrågorna får en större tyngd i avelsarbetet.

Deltagande hundar

Antalet hundar som beskrivs i enkäten uppgår till 785 stycken, vilket är en mycket bra svarsfrekvens. Enkätsvaren innehåller en viss övervikt för tikar, ca 58 % tikar och 42 % hanhundar.

Åldersfördelningen bland enkäthundarna visar att de flesta (68 %) är födda mellan

2000-2009. Drygt 18 % är födda år 2010 eller därefter. Knappt 10 % är födda på 90-talet och knappt 3 % är födda på 80-talet.

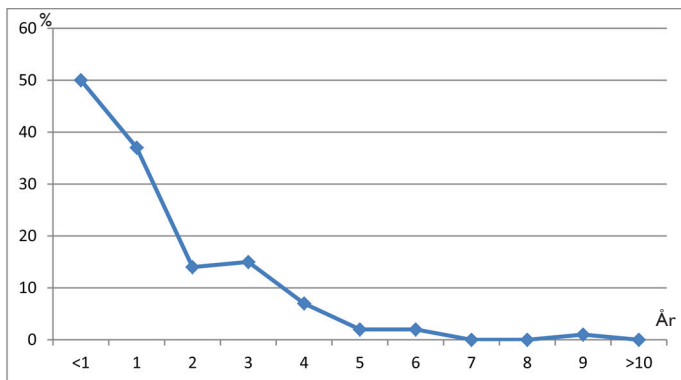
Kastration

Nära en fjärdedel (24,5 %) av enkätens hundar är kastrerade, fördelat på 67 % tikar och 33 % hanhundar. För hanar skedde ingreppet vanligtvis innan 3 års ålder och anledningen anges till i första hand en önskan om förändrat beteende eller pga. av kryptorchism eller prostatabesvär. De flesta ingreppen på tikar har skett under tidsperioden mellan 2-5 år och anledningen är främst livmodersinflammation och besvärliga löp/skendräktighet.

Hudproblem/klåda

Närmare 20 % av hundarna uppges vara drabbade av upprepade eller långvariga hudproblem. För en tredjedel av de drabbade startade problemet före ett års ålder och för två tredjedelar debuterade problemet före två års. Det är mycket ovanligt att hudproblemen debuterat efter 3-4 års ålder (fig.1).

De angivna hudproblemen handlar framför allt om klåda, svamp och hudinfektioner av

Figur 1. Ålder när hudproblemen debuterade.

olika slag och ca 83 % har fått problemen utredda av veterinär. De diagnoser som angivits är framför allt allergi (68 %), svamp (8 %), furunkolos (5 %) och demodex (3 %). För 7 % har ingen diagnos kunnat fastställas.

Öron

Drygt 28 % av deltagande boxer uppges ha haft öronproblem. Av dessa anger 72 % att besvären handlat om enstaka tillfällen eller mindre än en gång per år, medan 28 % har återkommande problem mer än en gång per år eller mycket ofta. Öronproblem är således en vanligt förekommande åkomma hos boxer. Den senare gruppen har ofta erhållit diagnosen allergi, medan de som drabbas mer sällan framför allt anger inflammation, svamp, irritation och att de ej vet vad problemen beror på.

Ögon

Nästan 22 % av hundarna i enkäten uppges ha ögonproblem. Närmare 21 % av de drabbade har problem som återkommer mer än en gång per år eller mycket ofta, vilket gör även ögonen till ett vanligt förekommande problem i rasen.

De diagnoser som ställts i samband med boxers ögonproblem är i huvudsak i fallande ordning hornhinnesår, boxerulcus, infektioner/inflammationer, skador, rinnande

ögon samt allergier och tre fall av ”cherry eye”. Till detta kommer en del exteriöra problem som hängande ögonlock, inåtvridna ögonlock och inåtväxande hårstrån.

Mag- och tarmproblem

Hela 36 % av hundarna i enkäten har haft mag- eller tarmproblem och för drygt hälften (55 %) av dessa handlar det om återkommande eller mycket ofta förekommande problem. Det innebär att ca en femtedel av samtliga boxer har dessa problem, vilket är en anmärkningsvärt hög siffra. Av de drabbade hundarna anges 70 % ha lös avföring, 58 % är drabbade av kräkningar och 35 % brukar matvägra.

Endast en knapp fjärdedel av de drabbade hundarna anges ha en fastställd diagnos och det handlar då främst om magkatarr/gastrit (inflammation i magsäckens slemhinnor), allergi, pankreatit (inflammation i bukspottkörteln) eller njurproblem.

Andra infektioner

Vi har delat upp frågan om övriga infektioner i kategorierna halsinfektion, urinvägsinfektion och andra infektioner. Det visar sig då att 14 % har haft urinvägsinfektion, närmare 8 % har haft halsinfektion och 7,5 % har haft andra infektioner. I den sistnämnda gruppen är hudinfektioner den största gruppen, följt av fästingburna infektioner och inflammation i analsäckarna.

Hjärtproblem

Drygt var tionde boxer i enkäten är drabbad av hjärtfel/-sjukdom. För drygt hälften av dessa uppges diagnosen vara blåsljud. 18 % har aorta stenosis och drygt 6 % har pulmonalis stenosis. Ett par hundar redovisas med klafffel, kardiomyopati, arytmier och tumör i hjärtat.

Krampanfall, epilepsi

Av enkätens hundar är det drygt 6 % som någon gång drabbats av kramper eller anfall av epileptisk karaktär, och ca 34 % av dessa behandlas medicinskt för proble-

met. De symptom som anges är främst kramper, skakningar och svimningar. Diagnosen har oftast ställts i åldersspannet 1-2 år samt 7-10 år.

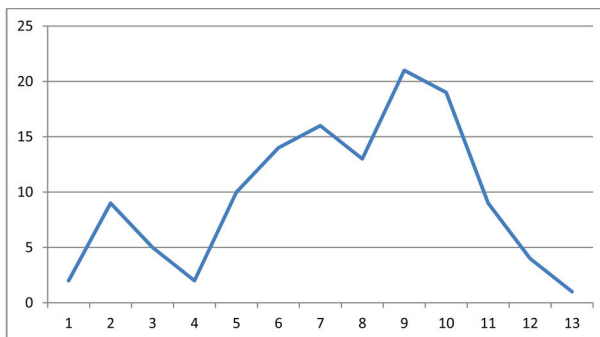
Tumör/cancersjukdom

17 % av hundarna i enkäten har fått diagnosen tumör eller cancer. Hundens ålder vid diagnos framgår av figur 2. Den i särklass vanligaste tumörformen är juvertumör (25 %) följt av olika former av hudtumörer (20 %). Därefter följer lymfom (5 %), histiocytom (4 %) samt tumörer i hjärna eller buk (3 % vardera).

Skelett och leder

22 % av hundarna i enkäten uppges ha problem i skelett eller leder och inte helt oväntat är det knälederna som står för den största delen. Drygt 11 % av samtliga hundar anges ha problem med knäna. Knappt 5 % har problem med höfterna. Något mer överraskande är det att drygt 2 % av samtliga hundar uppges ha problem med armbågar samt närmare 2 % har problem med tåleder och ytterligare 2 % har problem med handleder.

Ca 16 % av deltagande hundar är röntgade för spondylos, fördelat på 41 % fria, knappt 23 % lindrig spondylos, närmare 25 % har medelgrav spondylos och ca 11 % har grav spondylos.

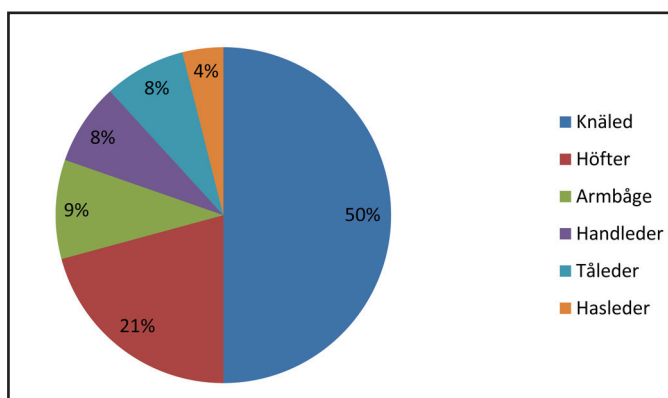

Figur 2. Ålder vid tumör-/cancerdiagnos.

Beträffande ålder vid röntgen så ser vi att de flesta fria hundarna är röntgade vid ett års ålder, medan de med medel eller grav spondylos oftast är röntgade mellan 2-7 års ålder.

Närmare 7,5 % av inrapporterade hundar är opererade i en eller flera leder. Vanligast är knäledsoperationer, vilket har skett hos nästan 5 % av samtliga boxer (1 % har opererat båda knälederna). Andra operationer som förekommer hos vardera 0,6-0,7 % av samtliga boxer är operationer i bogled, för osteochondros samt armbåge. Därefter följer korsband, handled och tåled.

Anmärkningsvärt är att av de hundar som anges ha problem med knäna är en tredjedel röntgade med knäledsfel, medan två tredjedelar är friröntgade. Det är uppenbart att vi här har ett stort mörkertal av knäledssjuka hundar som inte syns i statistiken över röntgade individer.

Figur 3. Procentuell fördelning av ledproblem (ej rygg).

Njurar och lever

3,5 % av enkätens hundar uppges drabbade av njursjukdom. Renal dysplasi (24 %) och njursvikt (24 %) är de vanligaste diagnoserna bland dessa. Därefter kommer utvecklade njurar och uremi. En stor andel av hundarna (24 %) har inte fått någon diagnos på sina besvär. Njurproblemen har vanligen upptäckts före 2 års ålder.

Beträffande leversjukdom så tycks det inte vara något stort problem i rasen då endast ett par enstaka hundar anges vara drabbade.

Tänder och munhåla

Närmare 30 % av hundarna i enkäten har haft problem med tandköttet (epulider eller överväxande tandkött) och ungefär 23 % av dessa har behandlats av veterinär för problemet.

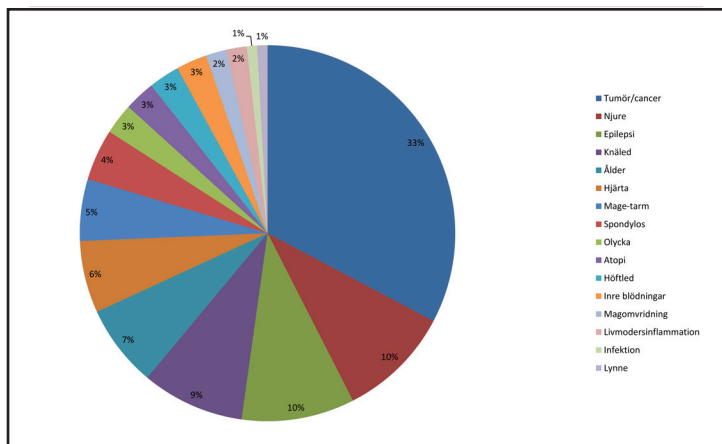
Ungefär 6 % av hundarna anges ha olika sorters tandproblem, huvudsakligen dålig tandkvalitet samt utslagna eller bortopoperade tänder.

Andra sjukdomar

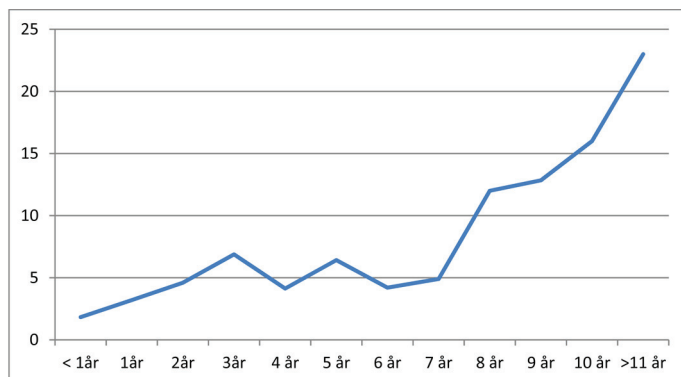
De flesta sjukdomar som förekommer i högre grad fångas troligtvis upp av enkäten, då de övriga sjukdomar som rapporteras har en betydligt lägre frekvens. Det handlar bl.a. om hjärnhinneinflammation (8 hundar), analsäcksinflammation (8 hundar) och sköldkörtelproblem (7 hundar).

Livslängd

När vi frågat om hur gamla hundarna blivit så kan man konstatera att de blivit ganska gamla och att anledningen till att hundarna avlidit är tumörsjukdom 33%, ledproblem 16%, njur-relaterade problem 10%, epilepsi

Figur 4. Procentuell fördelning av dödsorsak.

Figur 5. Hundar (%) avlidna vid en viss ålder.

10% , ålder 7%, hjärta 6%, övrigt några få av blandade orsaker. Uppdelat i åldersgrupper ser ålder för dödsfall ut enligt figur 5.

Aktivering

På frågan hur hundarna aktiveras uppger 69 % lydnad, 47 % bruks/IPO, 6 % agility och 1,5 % tjänstehund. Övriga aktiveringsformer är promenader, cykling, freestyle, drag, lek, simning, ”hänger med på allt” och rallylydnad.

Beteende

För en fjärdedel av enkäthundarna anger ägaren att de upplever någon form av problem i hundens beteende. Vanligast förekommande uppges hundaggressivitet (10 % av samtliga hundar i enkäten) och svårigheter att vara ensam hemma (4 % av samtliga). Därefter kommer i fallande ordning; reserverade mot människor, stress, skott-/ljudrädsla, hundmöten (ej aggressivitet), aggressivitet mot människa, översocial och ”allmänt rädd”. Övriga problembeteenden som nämns av flera hundägare är vaktbeteenden, dominans och översexualitet.

Nöjd med rasen?

Här svarar hela 99 % att de är nöjda med val av ras och knappt 94 % kan tänka sig att skaffa en ny boxer. Drygt 6 % anger att de inte vill ha boxer igen och av dessa uppger 57 % att det beror på rasens hälsoproblem eller osund avel och 23 % anger den egna åldern eller hälsan som skäl. Enstaka personer vill byta ras pga att de vill satsa på tävling eller anser att boxern är för krävande. Endast en person är direkt negativ till rasen.

Övriga kommentarer

I kolumnen för övriga kommentarer är det en fråga som dominerar över allt annat – oron över hälsoläget i aveln och upplevelsen att avel medvetet bedrivs på sjuka individer. De flesta är ändå översvallande positiva till boxern och kan inte tänka sig en ras.

Andningsproblem - kommentar

Flera boxerägare har hört av sig och frågat varför hälsoenkäten inte innehåller frågor om andningsproblem och andra besvär som hänger ihop med rasens brachycefala fysiologi. Vi har givetvis diskuterat denna fråga när enkäten sammanställdes, men valde att inte ta med den då vi anser att det kan vara svårt att definiera problemen vilket medför stor risk för alltför godtyckliga svar. Om nuvarande kommittén för avel och hälsa anser att frågan bör utredas/beskrivas rekommenderar vi att man först definierar de olika problemen och noga beskriver de symtom som kan vara aktuella.

Vårt tack

Vi vill rikta ett varmt tack till **Textalk Web-survey** som sponsrat enkätstudien och därmed gjort det möjligt för oss att erhålla ett ändamålsenligt webbverktyg samt datasammanställning.

Slutligen ett varmt TACK till alla som besvarat enkäten! Vi har upplevt ett stort intresse för hälsofrågor och det känns lovande för vår ras att så många engagerar sig i arbetet för en frisk och sund boxer!

